

ג ל י ו נ ו ת ל ע י ו ן ב פ ר ש ת ה ש ב ו ע
ערוכים בידי נחמה ליבוביץ
יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנוער
הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

ב"ה

פרק ל"ה בצלאל

ויקהל (ושי"ד)

- א. ל. קרא ה' בשם בצלאל בן אורי בן חור.
רש"י ל"א ב' ד"ה קראתי בשם.
1. מה ראה רש"י להוסיף את המלה "את" ומה חיקן בדבריו?
2. כיצד מפרש רש"י את הכסוי "קרא בשם"?
- ב. השוה את דברי משה בפרשתנו פסוקים ל-ל"ה לדברי ה' בפרשת כי תשא (ל"א א-ו).
ואח דברי רש"י עם דבריו כאן.
1. מה ראה משה להוסיף ולהדגיש את כשרונות ההוראה שנתנו לבצלאל שלא הוזכרו כלל בדברי ה'?
2. מה ראה רש"י לפרש את דבריו שנאמרו בד"ה חור ובד"ה ואהליאב דוקא בפרשתנו ולא הקדים לפרשם בפרשת כי תשא?
- ג. ל. ויאמר משה אל בני ישראל ראו קרא ה' בשם בצלאל בן אורי בן חור...
- רמב"ן ל"א ב' ד"ה ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי עד "והוא כענין שפרשתי" 1.
מהו הנס שבחכמתו של בצלאל לפי דעת הרמב"ן?
2. פרש את הכסוי "פרוכים" שבדברי הרמב"ן.
3. בדבר ה' אל משה ל"א ב' התחיל דבריו ב"ראה" ואף משה במסרו את דברי ה' לישראל פתח ב"ראו".
- מה פירוש המלה ומה כונתה כאן לפי דעת הרמב"ן ולפי דברי הגמרא הבאים:
ברכות נ"א ע"א: א"ר יצחק אין מעמידין פרנס על הצבור אלא אם כן נמלכים בצבור, שנ': ראו קרא ה' בשם.
- ד. ל. ראו קרא ה'.
- תנחומא: ויקהל: ויאמר משה אל כ"י ראו קרא ה' בשם ... זש"ה "ומצא חן ושכל ושכל טוב בעיני אלוקים ואדם" (משלי ג). ... בשעה שאמר הקבה"ו למשה בחר על מלאכת המשכן ... אמר משה: רבוננו היל עולם "מי יעשה כל זאת?" אמר ליה: "ראה קראתי בשם בצלאל (ל"א ב). "כשירד משה אמר להם לישראל: "כך אמר לי הקבה"ו לעשות לו משכן קדשים מזבח ושלחן". אמרו לו: "ומי יעשה כל זאת?" אמר להם: "בצלאל". התחילו ישראל מרננים על משה ואמרו: "לא אמר הקבה"ו למשה לעשות את המשכן על ידי בצלאל, אלא משה מעצמו ממנה אותו על שהוא קרובו". (ע' רש"י ד"ה חור). משה - מלך; אהרן אחיו - כהן גדול, בניו - סגני כהונה; אלעזר - נשיא הלוי; בני קהת - נושאי המשכן; וזה - שלים על מלאכת המשכן! כל הגדולה הזאת מבקש משה לכוון! אמר להם משה: "אני לא עשיתי כלום מדעתי, אלא הקבה"ו אמר והוא מראה להם: 'ראו קרא ה' בשם בצלאל'. לקיים מה שנאמר "ומצא חן ושכל טוב בעיני אלהים" - זה בצלאל שאמר הקבה"ו ראו קרא ה' בשם... "ואדם" אלו ישראל, שנא' (יזקאל ל"ד) "ואתן צאני צאן מרעייתי אדם אתם."
1. על איזה מלה בפסוקנו בנוי המדרש וכיצד הוא מפרשה?
2. מניין לדרשן שהיו ישראל עלולים לרנן ושכך היה מהלך כחשבתם?